

Energetické komunity v praxi Inšpirácia pre Slovensko

Mgr. Stanislav Laktiš

Konferencia „Efektívne zásobovanie teplom“ 25.10.2022

DEFINÍCIA ENERGETICKÉHO SPOLOČENSTVA A KOMUNITY

Účel energetického spoločenstva: Prinášať svojim členom, spoločníkom alebo svojmu regiónu environmentálne, hospodárske a sociálne prínosy

Energetické spoločenstvo

je právnická osoba :

- a) založená na účel výroby elektriny, dodávky elektriny, zdieľania zdieľania elektriny, uskladňovania elektriny, činnosti agregácie,

Komunita vyrábajúca energiu z OZE je právnická osoba:

- a) založená na účel výroby elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo biometánu a ktorá súčasne môže byť založená na účel dodávky elektriny alebo plynu, zdieľania elektriny z obnoviteľných zdrojov energie alebo biometánu, uskladňovania elektriny z obnoviteľných zdrojov energie, činnosti agregácie, distribúcie elektriny, prevádzky nabíjacej stanice alebo výkonu iných činností alebo poskytovania iných služieb súvisiacich so zabezpečovaním energetických potrieb jej členov

Demokratické princípy – vstúpiť, nadobudnúť podiel a inak sa stať členom, vystúpiť, ukončiť účasť alebo členstvo na základe rozhodnutia člena

Členovia – FO, MSP, VÚC, obce v rámci VÚC. Môžu vykonávať kontrolu fungovania spoločenstva

POTENCIÁLNE ČINNOSTI ENERGETICKÝCH SPOLOČENSTIEV

Činnosť	ES	KOZE
Výroba elektriny		 +plyn/biometán
Dodávky elektriny		 +plyn
Zdieľanie elektriny		 + biometán
Uskladňovanie elektriny		
Činnosť agregácie		
Distribúcia elektriny		
Vlastniť, prevádzkovať, prenajímať miestnu distribučnú sieť		
Prevádzka nabíjacej stanice		
Služby na zabezpečenie energ. potrieb členov		
Ostatné energetické aktivity		

Činnosti nie sú vykonávané za účelom zisku

PRÍNOSY ENERGETICKÝCH SOLOČENSTIEV

HOSPODÁRSKE PRÍNOSY

- Podpora **lokálnej zamestnanosti** a **ekonomickej stability**
- **trikrát väčší hospodársky výkon** ako výkon porovnateľných súkromných projektov.
- **Nízke účty** za energiu pre súkromných spotrebiteľov

ENVIRONMENTÁLNE PRÍNOSY

- Podpora **lokálnej výroby** obnoviteľnej energie
- **Zníženie emisií skleníkových plynov**
- **Zníženie spotreby energie o 11%** zúčastnených domácností

SOCIÁLNE PRÍNOSY

- **Aktívna účasť občanov** na rozhodovaní o energetike
- Vysoká miera **zabezpečenia dodávok energií**, **odolnosť voči výkyvom trhu**
- Poskytovanie doplnkových služieb, programy na **zmierňovanie energetickej chudoby** – zisky použité na podporu najohrozenejších členov

ĎALŠIE KROKY PRE ROZVOJ ENERGETICKÝCH SPOLOČENSTIEV NA SLOVENSKU

ÚRSO

- príprava vyhlášky, ktorou sa stanovujú pravidlá fungovania trhu s elektrinou a plynom do 31.3.2022
- Redizajn distribučných taríf – revízia vyhlášky ÚRSO o cenovej regulácii
- Vydáva osvedčenia pre ES a eviduje ich

OKTE

- projekt EDC (energetické dátové centrum) – nový dátový a komunikačný model – polovica 2024

ENERGETICKÉ SPOLOČENSTVÁ A NÍZKOUHLÍKOVÉ STRATÉGIE OBCÍ

Analýza nízkouhlíkových stratégií samospráv podporených v rámci výziev OPKŽP k téme energetických spoločenstiev

ODPORÚČANIA

- **Väčší dôraz na budovanie povedomia** o energetických spoločenstvách
- **Kontrola kvality stratégií** – kontrola súladu stratégií s aktuálnymi predpismi na národnej a európskej úrovni
- **Aktualizácia dát**
- **Rešpektovanie zásady „Do no significant harm“** – nespôsobovať podstatné škody pri implementácii projektov
- Zapracovanie **akčných plánov** do stratégií

PRÍKLADY DOBREJ PRAXE ZO ZAHRANIČIA

INŠPIRÁCIA PRE SLOVENSKO

PRÍKLAD DOBREJ PRAXE: GRUNNEGER POWER

Mesto: Holandsko, Groningen

OZE: Slnko

Iniciátor: občania + mesto

Energetické spoločenstvo založené v roku 2011 pár nadšencami. Momentálne má 2300 členov. Využitím rôznych typov financovania, strategickým marketingom a veľmi úzkou spoluprácou s mestom Groningen sa im podarilo realizovať viacero úspešných projektov zameraných na solárnu energiu a do budúcnosti aj centrálnu vykurovanie obnoviteľným teplom. Projekty:

- Inštalovanie FV panelov na strechu a zdieľanie energie cez distribútora zelenej elektriny.
- Zdieľaná strecha a solárny park
- Inovácie – vývoj systému CZT
- Vzdelávanie v oblasti energetickej efektívnosti budov

© Grunneger Power - Zonnepark

SOLÁRNY PARK VIERVERLATEN - GRUNNEGER POWER

Miesto realizácie: Holandsko, Groningen

Web: grunnegerpower.nl

Počet FV panelov: 7 777

270 Wp 1 panel

Ročná produkcia: 2300 MWh – spotreba 800 domácností

Zdroje:

- mesto Groningen (GrESCO) – 2,5 dotácia 200 tisíc € a výnos z elektriny
- Predaj parku Grunneger power – crowdfunding 1,3 mil. €+ úver
- 1 panel (certifikát) na 15 rokov – ročný výnos (85€)

© Grunneger Power - Zonnepark Vierverlaten

PRÍKLAD DOBREJ PRAXE: NAJZELENŠÍ DISTRIBUTOR ELEKTRINY V HOLANDSKU – ENERGIE VANONS

Miesto realizácie: Holandsko, Groningen

Web: energie.vanons.org

Zdroje: počiatočná investícia 400-tisíc €

Dodáva elektrinu, ktorú vykúpuje od 100 energetických GWh/rok) takmer 5 tisíc odberateľom.

Podiel na zisku sa vracia spoločnostiam

PRÍKLAD DOBREJ PRAXE: PRVÁ KOMUNITNÁ KOTOLŇA NA BIOMASU VO FRANCÚZSKU

Miesto realizácie: Lucinges, Francúzsko

Web: energie-partagee.org/projets/forestener-lucinges/

OZE: drevná štiepka

Iniciátor: obec

Zdroje: 1 071 500 € - 41 % grant regiónu Auvergne-Rhône-Alpes, 36 % od občanov z prostriedkov, ktoré pomohla zozbierať spoločnosť **Energie Partagée** (akcionármi je 5-tisíc občanov Francúzska), a 23 % predstavoval bankový úver.

Výrobu, distribúciu a predaj tepla delegovalo mesto na obdobie 20 rokov na spoločnosť **ForestEner**, ktorá pripravila návrh, realizáciu, financovanie a prevádzku celého systému vykurovania. Po uplynutí tohto času prejde vybudovaná infraštruktúra do vlastníctva obce.

Zakladateľmi spoločnosti ForestEner sú miestne združenia Énergie Partagée, Enercoop Rhône-Alpes, konštrukčná kancelária éepos a výrobca kotlov na drevo Hargassner

2 kotly – 150 a 330 kW nahradili 50 kotlov na vykurovací olej. Produkcia 1100 MWh/ročne. Úspora CO₂ – 300 ton ročne

Zásobujú teplom šesť mestských budov, tri bytové komplexy s 57 bytmi, päť rodinných domov, pivovar a jeden ďalší podnik. Zhruba 80 % použitej drevnej štiepky pochádza z miestnych lesov v okruhu do 30 km.

Source: <https://projects2014-2020.interregeurope.eu/shrec/good-practices/>

PRÍKLAD DOBREJ PRAXE: PRÉAU DE COLIBRIS - ELEKTRINA A OHREV VODY NA VLASTNEJ STRECHE

Miesto realizácie: Voiron, Francúzsko

Web: interregeurope.eu/good-practices/photovoltaic-and-thermal-power-plant-of-the-preau-des-colibris-in-voiron

OZE: slnečná energia

Iniciátor: obyvatelia BD

Zdroje:

- FV panely - 20 tisíc €
- systém vykurovania a ohrev vody solárnymi kolektormi - 15 tisíc €, 9 tisíc €

Inštalácie:

- FV panely - 60m² s výkonom 9 kWp, produkcia 10 tisíc kWh
- Solárny systém – 6 kW, úspora 50% plynu

Finančný model:

- Buxia energies - jednoduchá spoločnosť na akcie (j.s.a.)
- FV systém – Spoločnosť platí nájomné za využívanie strechy a profituje z elektriny distribútorovi za garantovanú výkupnú cenu na 20 rokov. Zisk je nákladov inštalácie, vyplatenie akcionárov a financovanie nových inštalácií.
- Solárny systém - spoločenstvo vlastníkov bytov si prenajíma od Buxia zmluvu majú uzavretú na 10 rokov. Suma nájmu je vyrátaná na základe

PRÍKLAD DOBREJ PRAXE: KOMUNITNÝ MOBILNÝ KOTOL NA BIOMASU V MAZET-SAINT-VOY

Miesto realizácie: obec Mazet-Saint-Voy, Francúzsko

Web: interregeurope.eu/good-practices/a-community-mobile-wood-boiler-in-mazet-saint-voy

OZE: biomasa

Iniciátor: samospráva

Zdroje:

- dotácie od francúzskej energetickej agentúry a regiónu Auvergne-Rhône-Alpes firiem a občanov (100-tisíc €).

- cena 1 kotolne od 70- do 165-tisíc €.

Inštalácie:

5 mikroteplární s výkonom do 200 kW. Produkcia tepla sa pohybuje od 70 do 200

Énergie Partagée – zabezpečovalo komunikáciu a získavanie finančných prostriedkov

ERE₄₃ - konzultačná firma so štatútom družstva kolektívneho záujmu, tzv. SCIC

– Société Coopérative d'Intérêt Collectif – zabezpečila inštalácie a vývoj

Aká je inšpirácia pre Slovensko?